

Jsoucí (jsoucno)

Nejsme – v důsledku obecných zvyklostí – nakloněni náležitě zvažovat, zda v tom či onom případě můžeme o „něčem“ vypovídat, že to „jest“. Především tu je asi nejběžnější závada, že toho slova užíváme, aniž bychom vůbec chtěli o nějaké „jsoucnosti“ vypovídat. Mám teď na mysli problém, zda můžeme legitimně říci o nějaké množině jsoucen, že „jest“ (a předpokládejme, že jde vskutku o množinu „pravých jsoucen“, takže nechceme zpochybňovat jsoucnot jednotlivých členů množiny). Zajisté to děláme, klidně užíváme slova „jest“ nebo „jsou“ – ale je to vskutku užití oprávněné? Tady nejde o to, že třeba uprostřed louky nebo velkého pole jsou blízko vedle sebe tři žijící stromy a že skutečně na tom místě už desítky let rostou, případně kvetou, mají plody atd. To může být skutečnost, a my ji nijak nemusí popírat, ba ani zpochybňovat nebo relativizovat. Ale nemůžeme přece říci, že „roste“ (zelená se, rozkvétá, shazuje listí atp.) ta trojice stromů, nýbrž platí to jen o každém stromu zvlášť. Proč bychom tedy měli udělat výjimkou a tvrdit o této trojici, že „jest“, když ve skutečnosti „jest“ (tj. žije, zelená se, kvete atd.) jen každý strom samostatně? Zajisté připustíme, že lze mluvit o jsoucnosti každého z této trojice stromů zvlášť – ale mluvit o „jsoucnosti“ této trojice nějak „navíc“? Snad leda v případě, že bychom měli důvod, proč zdůrazňovat, že každý z těchto stromů neroste jen sám pro sebe a o sobě, ale že lze nějak rozpoznat a ověřit jakýsi zvláštní druh „spolužití“, jakési symbiózy těchto tří stromů (a to právě těchto, které tu stojí s rostou blízko sebe, čili na rozdíl ode všech jiných, které jsou od nich sice trochu vzdáleny, ale přece jen nikoli až v nedohlednu). – Zkrátka navrhuji, abychom o jsoucnot“ vypovídali jen tam, kde nějakou tu „spolu-jsoucnot“, nějak to „spolu-bytí“ např. těch uvedených tří stromů můžeme zřetelně prokázat, jinak řečeno, kde skutečně dochází k ustavení a udržování jakýchsi vzájemných vazeb, které mohou být rozpoznány aspoň jako jakési nepravé událostné dění, jako nepravá událost a její „pseudo-růst“, zdánlivý „spolu-růst“, jakási SYMFYSIS.

(Písek, 080131-1.)